

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermon

quia tribus tantum annis a dimidio. Nam contra euz venient enoch & helias ut conuertant corda patrum in filios. istos mā dabit occidi. & iacebunt corpora eorum in medio ciuitatis magne que vocatur spūaliter sodoma & egip̄tus ubi deus eoz est crucifixus. die vero tercia resurgent & vocē de celo facta ad dominū ascendunt cunctis videntib⁹ & mirantibus. Post hec et antixps celum volet ascendere sed occidetur. Gre. 32. M̄ora. capitu. 16. Sime manu inquit conteret. quia non angeloz bello non sanctoz certamine. sed p aduentum iudicis solo oris sui spū eterna morte serietur. quo mortuo beat⁹ qui puenenterit ad dies mille trecentos triginta quinqz. ut dicit̄ Dañ. 12. Iste sunt dies constituentes tres annos a dimidio quanto tempore predicabit antixps. & ultra hec sunt dies. 45. qui eo mortuo dabunt̄ deceptio pro spacio penitentie & iustis pro refrigerio sibi Hiero. sup Daniel. Omnes isti sensus magis mihi videntur prophetiae gratiam sapere p interpretationis.

Secunda pars.

Q

Cando in eo quod dicit̄. Tunc si quis vobis dixerit ne tangitur silium contra errorum fallatiam. Et quinqz facit. premititur enim errorum predicatione: tunc: sc̄z antixpo predicante vel eo iaz mortuo: si quis vobis dixerit. ecce hic: a hoc loco. mouentur rumoribus in dei dicentes messiam iaz eoz natum & ibi vel alibi esse. ita antixpo mortuo surgent quidem antixpi predictatores qui asserant xp̄m ad terras venisse & locum sibi elegisse in quo sanctos congreget. qui cum eo regnaturi sunt: nolite credere: z Thess. z. Obsecro vos ut non citio moueamini a vestro sensu. Sc̄do ponitur falsorum predictorum ostentatio: surgent enim pseudo xp̄i: a falsi xp̄iani & pseudo prophetis falsi propheti. primi erunt antixpiani. secundi erunt ipsius antixpi predictatores de quibus loquitur Joh. in Apoc 13. dicens. Q post antixpm quem comparauit pardo habentem om̄ez p̄tatez a dratone alia bestia ascendit de terra habens duo cornua similia agni et loquebatur sicut draco & p̄tatem prioris bestie om̄ez facebat in conspectu eius. & fecit terram et in habitantes in ea adorare bestiam primam. cuius curata eius plaga mortis. et fecit signa magna ut etiaz ignem faceret de celo descendere. Bestia prima sibi gloriam. Et Gre. 30. M̄ora. cap. 16. erit antixps. Secunda bestia erit predictorum eius multitudine q̄ de terra ascendit quia extrema potestate gloriabit. cuius duo cornua similia agni erunt vita & sapientia quam se xp̄o silem mentitur habere. sed tamen sub agni specie loquitur ut draco

Ixxviii

quia serpentini virū reprobis auditōribus infundet de quoꝝ
virtutib⁹ subiungit: ⁊ dabūt signa magna ⁊ pdigia: signa
sunt presentiū pdigia futuroꝝ vel signa denunciāt̄ leta. pdigia
vero minan̄ aduersa. Inde prodigiū dicit̄ a pdigendo qđ ē
vastare et dissipare. ita vt in errorem induant̄ si fieri pōt etiā
electi. Drige. exageratorius inquit sermo iste est vt vim predi-
cationis illoꝝ ostendat. Gre.33. M̄or. ca.17. Querendū in-
quit est quō autem h̄j qui electi sunt indua in errorem possunt
aut cur dicatur quasi dubitando. si pōt fieri. cuīz quicquid fieri
potest deus intueat̄ a perte. Sed dīc Gre. q̄ vīsa tantis signis
antixpī ⁊ predicatori⁹ eius electi ipsi quoddam dubietatis nu-
bilum patient̄ in corde. Sicut dī Job. 41. de naribus eius pro-
cedit fūmus. quia de miraculoꝝ eius insidīs ad momentū ta-
liginosa dubietas. ⁊ in electoꝝ corde generatur. Et ideo in er-
rorem induā dicunt̄. Sed quia eorum constanza a reditūdine
non mouebitur ideo fieri nō pōt vt cadant. quoꝝ vtrūq; bre-
uiter complexus est dicens. Ita vt in errorem induant̄ si fieri
potest. etiam electi. quasi em̄ iam errare est in cognitione titu-
bare. sed p̄tinus si fieri pōt. adiungit̄. quia p̄culdubio fieri nō
potest vt in errorem electi plene capiantur. Alter dīc potest
bm Aug⁹. quia electi ex eo q̄ homines sunt errare possunt. h̄
ex eo q̄ electi sunt a deo. in errore permanere non possunt. S
Sed nota bm Gre. 33. M̄ora. ca.36. quia multi hodie sunt an-
tixpī predicatorēs. qui virtutes ostendunt esse que faciunt. sed
victum est omne qđ agunt quos ita opozet discernere sic nū-
mularij nūmisima considerant. qui primo aspiciunt metalli quali-
tatem postea figurā ad extremū vero pondus examinant. cum
igitur mira ignotoꝝ homī facta cōspicunt cui⁹ residere ad mē-
tis nostrę tutiā quasi solertes nūmularij debemus. Et primo
quidem operis qualitatem attendamus. ne vitiū sub virtutis
specie lateat. ne videlicet qđ prava intentione agit. nec vīsōe
pallietur. Scđo op̄is q̄litate p̄cepta mox formule figura pense-
tur. si ab app. obatis denarijs sandis vīz patribus ducit̄. et ab
eoꝝ vite sollicitudine silitudinis errore viciatur. demūz restat
vt his existentib⁹ integrū nūmisimatis pondus perquirat̄. id ē
pfectum an imperfectū sit opus consideret̄ ne in dāmnum recipi-
pientis duertatur. si imperfectum pondus p̄ integro recipiatur.
Tercio ponit̄ salutaris admonitio: ecce predixi vobis: quia
iacula que preuident̄ minus feriunt̄: si ergo illi: pseudo cr̄st̄ et
pseudo p̄phete: dixerint vobis ecce in deserto: est xp̄s sic quon-
daz dux̄t̄ est in desertum vt temptaret̄ a diabolo: nolite exire

v7

Sermo

ut eum illuc requiratis: si dixerint. ecce in penetrabilib[us]: in talamis absconditus: nolite credere: ad lumen hec possunt sic intelligi. si quis dixit xpm in terra venisse et a duersatione hominum elongatum deserta habitare nolite exire ut eum perquiratis. si vero aliqui asserunt oppositum quod quasi delicatus a nobilis paucis tamen comunicabilis penetratia habitet nolite credere. Item per desertum religionis sanctitas intelligitur. Si quis ergo finxerit hominem quempiam sanctum esse xpm nolite excedi a vestro posito ut illius vestigia psequamini. si quis dixerit quod in doctrina aliqua mistica et occultis duenticulis quasi penetratib[us] sit ne creditatis. T[unc] Quarto ponitur evidens xpi manifestatio: sic enim fulgoexit ab oriente et apparet usque in occidente. ita erit aduentus filii hominis: quasi dicat. anti xpi predicatorum dicent de xpo quod sit aut in deserto aut in penetratib[us]. sed non oportet quenquam circa aduentum xpi esse sollicitum. quia ut dicit Luce 17. Non venit regnum dei cum obseruatione sed ex impulso omnibus enim ad modum fulguri apparet. Et nota quod xps fulguri se comparauit. primo quidem ratione substantie. quoniam sicut fulgor est flamma in nube. ita xps est deitas in carne. Item ratione pressus. quia exiuit a patre tanquam oriente. sed apparet in matre virginem quasi occidente. Item ratione evidentie. quia per totum mundum apparet fulgor. Et de xpo venturo dicit xpo primo. Videbit eum omnis oculus. Item ratione refulgencie. 1. Cor 2. 4. Veniet dominus qui illuminabit abscondita tenebrarum et cetera. Item ratione motonis subite et perturbationis in promisse. Sap 6. Horrende et subito apparet nobis dominus. Quinto ponitur electorum congregatio: ubiunque fuerit corpus ibi congregabuntur et aquile. Luce 17. dicitur V[erbi] quod cum xps prediceret aplis ex duobus in lecto existentibus unum assumendum et alterum relinquendum esse. Interrogauerunt apli ubi si eret ista assumptio. Et respondit xps ad quod dictum est. ubiunque fuerit corpus illuc congregabuntur et aquile ergo per aquilas intelligit electos. qui ex tribus statibus assummentur. scilicet contemplatum agentium et presidentium vel continentium diaconato prelatorum. isti tanquam membra xpi corpori vel ecclesie. cuius caput xps. membra vero ceteri fideles sunt congregantur. specialiter vero aquile sunt propheticæ veritatis intuitu. alti volatus sanctitatis excessu. renouati penitentie fructu. Corpus xpi intelligitur eius mortalis humilitas. predicatorum igitur anti xpi corpus christi

Ixxviii

mortuū detestabuntur. Sed dicit ipse xp̄us ibi esse aquilas . id est electos iustos vbi etiam corpus eius est vbi fides humanitatis mortis & resurrectionis predicitur. de aquila enim dicitur Job.39. Vbi cunq; cadauer fuerit statim adest ic.

Tertia pars.

Erao cū dicitur. statim aut post tribulationē. Et tangitur diuini aduentus presidium. vbi sex ponuntur Primo prema luminariū tenebrositas : statim aut post tribulationem dierum illoꝝ ab hominatioꝝ viz antixpi et predictionis pseudo prophetarꝝ : sol obscurabit & luna non dabit lumen suum : celi luminaria creata sunt ut sint insignia. vt p̄t Geneſ. 1. Et dicit Ambro. q̄ erunt signa finis m̄di & aduentus xp̄i : et stelle cadent de celo : cadere dicuntur quia non apparebunt. ita vt credantur cedisse. Vel quia m̄lti erūt tunc temporis in aere inflammationes que vident stelle. Ideo talium casu dicit stellas casuras. Nota quia ad literam creditur futuram luminariū celi obscuritatem. Sicut dicit Joelis. 2. Sol conuerte in tenebras. & luna in sanguinem. anteq̄ veniat dies domini magnus et manifestus. que obscuritas accidet altera duarꝝ causarum. Vel ppter subtractionem luminis vt nō uno postea lumine profundantur. vel obscurari dicunt ppter presentiam maioris luminis xp̄i videlicet supuentis. Psal. 24. Erubescet luna & confundetur sol. cū regnauerit dñs exercitus & virtutes celorum mouebunt: bm Hiero. Virtutes celorum angelorū multitudines intelligimus. qui cōmouentur timore et horrore signorꝝ. Job. 26. Columnæ celi contremescunt et pavent ad nutum eius. h̄y namq; vt dicit Hiero. Decenter cōmo- uebuntur videntes tantam transmutationem fieri. et cōseruos suos puniri. et orbem terrarꝝ terribili assistentē in iudicio. Quid igitur tunc faciet virgula deserti quando concuientur cedri libani. Sed aduentum q̄ ista cōmotio non erit penalis. H ad mirationis. Vnde Gre. 17. mora. ca. 24. Virtutes inquit celestium que dominū sine cessatione conspicunt in ipsa eius contemplatione contremiscunt. sed idz tremor. ne penalit̄ sit nō timor. sed admirationis est. Nota bm Grego. 34. Moralium ca. 3. quia per solez vno modo intelligit p̄tradio veritatis. p̄ lunā vero que menstruis suppletionibus deficit mutabilitas temporalitatis accipitur. Signum igitur praeiūm finis mundi est. veritatis obscuratio. & mundane p̄spexitatis attenuatio. Vel per